

Hoofdstuk 6

Inhoud

Hoofdstuk 6	1
1.1 Behandelen beroep op vrijstelling inschrijving	1
1.1.1 Wettekst	1
1.1.2 Werkproces in beeld	2
1.1.3 Werkproces in woord	4

1.1 Behandelen beroep op vrijstelling inschrijving

Algemeen

In bepaalde gevallen kan vrijstelling verleend worden van de verplichting tot inschrijving aan een school. Voor vrijstellingen dient een kennisgeving te worden ingediend, die wordt behandeld door de leerplichtambtenaar. Een beroep op vrijstelling van inschrijving moet **binnen 6 weken** door de leerplichtambtenaar worden beantwoord. Wanneer een vrijstelling wordt verleend, wordt hiervan een aantekening opgenomen in het dossier van de desbetreffende jongere.

1.1.1 Wettekst

Vrijstelling van inschrijving

Het beroep op vrijstelling van inschrijving wordt in de Leerplichtwet aangeduid als een kennisgeving van de ouders/verzorgers waarin zij aangeven dat hun kind in aanmerking komt voor vrijstelling. Vrijstelling van de verplichting tot inschrijving kan worden toegekend als:

- de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet in staat kan worden geacht om een school te bezoeken (artikel 5 sub a Leerplichtwet);
- de ouders/verzorgers bezwaar hebben tegen de richting van alle scholen die het kind redelijkerwijs zou kunnen bezoeken (die bijvoorbeeld niet te ver weg liggen van de woning van de leerling) (artikel 5 sub b Leerplichtwet);
- de leerling is ingeschreven aan een school in het buitenland en die school ook bezoekt (artikel 5 sub c Leerplichtwet);
- de leerling met zijn ouders/verzorgers een trekkend bestaan leidt (artikel 5a Leerplichtwet);
- er bijzondere omstandigheden zijn, waarbij aangetoond is dat de leerling ander onderwijs volgt (artikel 15 Leerplichtwet).

Artikel 6, Kennisgeving

In artikel 6 worden algemene regels gesteld aan de kennisgeving om het beroep op alle vrijstellingen te kunnen doen. Samengevat zijn dat:

- Een beroep op vrijstelling van de verplichting tot inschrijving wordt schriftelijk ingediend bij het college van Burgemeester en Wethouders (artikel 6 Leerplichtwet).

- Vrijstelling van inschrijving is alleen in bijzondere omstandigheden mogelijk. In het beroep moet duidelijk zijn over welke jongere het gaat en om welke van de mogelijke redenen het beroep wordt gedaan (artikel 6 lid 1 Leerplichtwet).
- Een beroep op vrijstelling van inschrijving moet **minstens één maand** voordat de jongere leerplichtig wordt, worden ingediend (artikel 6 lid 2 onder a Leerplichtwet).
- Als een jongere al een vrijstelling heeft, moeten de ouders/verzorgers **ieder jaar vóór 1 juli** een nieuw beroep indienen op vrijstelling in het volgende leerjaar (artikel 6 lid 2 onder b Leerplichtwet). De vrijstelling geldt dus voor één schooljaar, behalve als:
 - duidelijk is dat de jongere nooit geschikt zal zijn om een school of instelling te bezoeken (artikel 6 lid 3 Leerplichtwet). Ouders moeten dit feit met een deskundigenverklaring kunnen aantonen. Als de verklaring van een deskundige ontbreekt of niet voldoet aan de eisen van de Leerplichtwet, dan ontstaat of komt er geen vrijstelling.
 - de jongere het daaraan voorafgaande schooljaar geen vrijstelling heeft gehad voor schoolbezoek in het buitenland (Richtlijn Amsterdam).

De genoemde gronden in artikel 5 onder a, b, en c, worden verder uitgewerkt in de artikelen 7, 8 en 9 van de Leerplichtwet. Samengevat zijn de belangrijkste regels:

Artikel 7, Lichamelijke of psychische ongeschiktheid

1. Als het gaat om een beroep op vrijstelling op lichamelijke gronden (artikel 5 sub a Leerplichtwet), dan moet er een verklaring bij het beroep zijn gevoegd van een arts. Dit mag niet de behandelend arts zijn van het kind. De verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.
2. Gaat het om een beroep op vrijstelling op psychische gronden (eveneens artikel 5 sub a Leerplichtwet), dan moet er een verklaring bijgevoegd zijn van een pedagoog of psycholoog. Deze moet een academische opleiding hebben genoten, of de minister moet bepaald hebben dat de pedagoog of psycholoog een dergelijke verklaring mag geven. De verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.

Artikel 8, Bedenkingen tegen de richting van de school

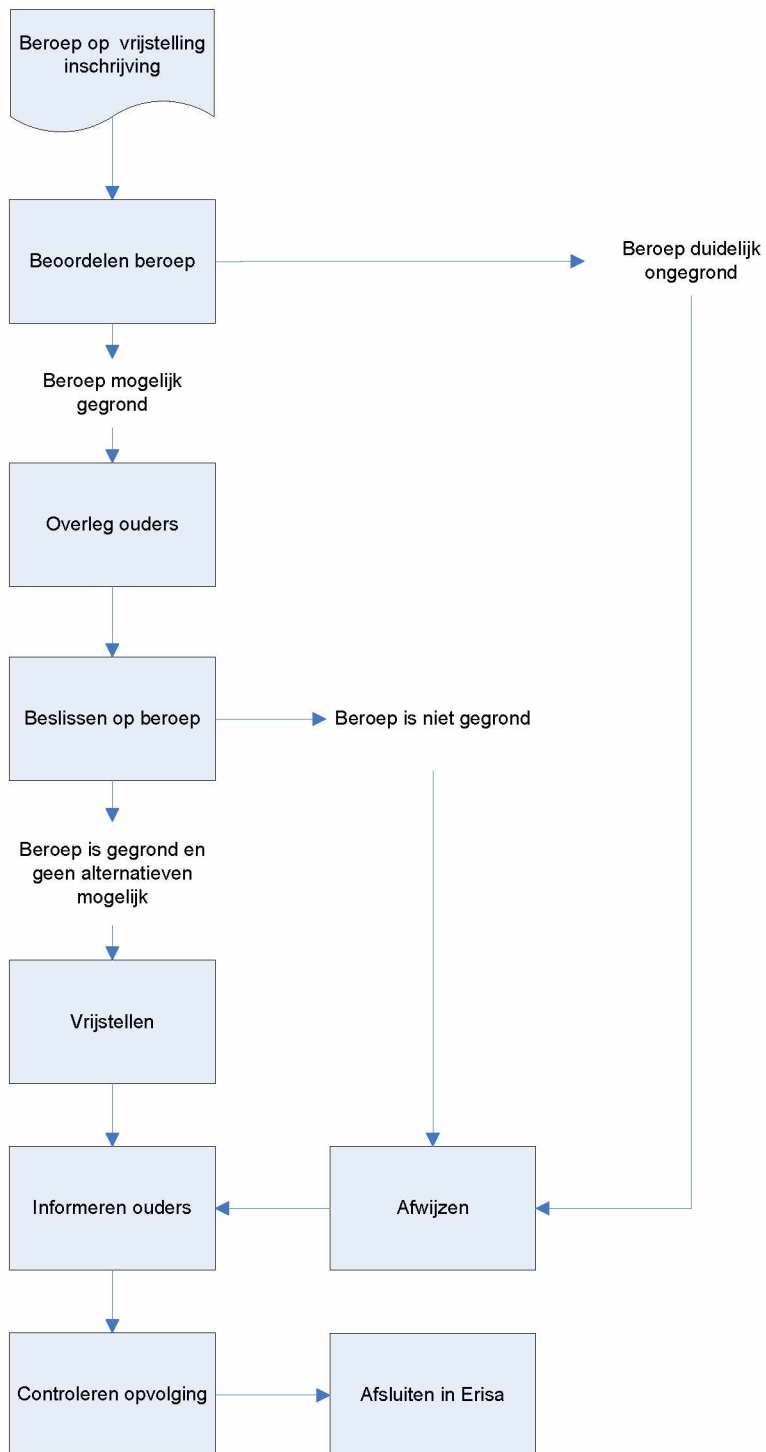
1. Bij een beroep op vrijstelling van inschrijving moet de aanvrager duidelijk verklaren dat hij bij alle scholen die binnen een redelijke afstand van zijn woning liggen, bezwaren heeft tegen de richting van het onderwijs.
2. Als de aanvrager geen vaste verblijfplaats heeft, moet hij aangeven bezwaar te hebben tegen alle scholen in Nederland.
3. Als de jongere de school waartegen bezwaren bestaan over de richting al in het vorige schooljaar bezocht, dan is de verklaring niet geldig en wordt het beroep afgewezen.

Artikel 9, Bezoeken van school in het buitenland

Het beroep moet een verklaring bevatten waaruit blijkt dat de jongere is ingeschreven aan een school in het buitenland en dat de jongere die school regelmatig bezoekt.

Op de volgende pagina het schema voor het behandelen van een beroep op vrijstelling.

1.1.2 Werkproces in beeld

1.1.3 Werkproces in woord

De stappen in het proces worden in onderstaande alinea's besproken.

Beoordelen beroep op vrijstelling van inschrijving

Als voor het beroep op vrijstelling het formulier niet wordt gebruikt, maar het beroep wel schriftelijk wordt gedaan, wordt het gewoon in behandeling genomen.

De leerplichtambtenaar beoordeelt het beroep. Hij kijkt daarbij of het beroep voldoet aan de wettelijke regels en de Amsterdamse richtlijnen.

Richtlijnen

Om te kunnen oordelen over het beroep van de leerling/ouders voor een vrijstelling van inschrijving is er een aantal richtlijnen bij de verschillende artikelen:

Artikel 5 sub a Leerplichtwet

Voor vrijstelling van inschrijving wegens ongeschiktheid wordt pas aan de eisen van dit artikel voldaan als een door Burgemeester en Wethouders aangewezen onafhankelijk deskundige heeft verklaard, dat hij/zij deze jongere voor langere tijd niet geschikt acht om tot enige school of instelling te worden toegelaten. Er zijn drie situaties waarin de leerplichtambtenaar kan handelen:

1. Indien de jongere is ingeschreven op een school, dan vraagt de leerplichtplusambtenaar een advies aan de GGD-jeugdarts werkzaam op de school.
2. Indien de jongere niet is ingeschreven op een school, dan vraagt de leerplichtambtenaar een advies van een onafhankelijke deskundige aan. De procedure is als volgt:
 - De leerplichtambtenaar vraagt met het aanvraagformulier (zie bijlage 1) toestemming aan de ouders om door de GGD medische gegevens op te laten vragen bij de behandelde arts(en) van de jongere.
 - De leerplichtambtenaar vult het format "Inschakelen van een onafhankelijk arts voor vrijstelling van inschrijving op basis van artikel 5 sub a Leerplichtwet" in (zie bijlage 2).
 - De leerplichtplusambtenaar stuurt beide documenten naar de verantwoordelijke beleidsmedewerker binnen de afdeling Onderwijs en Leerplicht.
 - De beleidsmedewerker vraagt bij de GGD een onafhankelijke arts om een advies te geven over de mogelijkheden van de jongere om naar school te gaan. Het gaat hierbij om lichamelijke en/of psychische gronden.
 - De GGD-jeugdarts neemt binnen 3 weken contact op met de leerplichtambtenaar.
 - Het advies van de GGD-jeugdarts wordt (vrijwel) altijd overgenomen.
 - Op grond van deze vrijstelling dient de leerplichtambtenaar binnen 2 weken een melding te doen aan de Arbeidsinspectie, als de jongere 16 jaar of ouder is middels het meldingsformulier (model LE 3/1995). Dit wordt ook in ERISA opgenomen.
3. Indien de jongere op een Kinderdienstencentrum (KDC) of Medisch Kinderdagverblijf (MKD) is ingeschreven, dan is er een aparte procedure. Voor deze instellingen in Amsterdam is een aantal leerplichtambtenaren aangewezen die gekoppeld zijn aan de instelling om die jongeren van de instelling te behandelen. De procedure is als volgt:
 - De leerplichtambtenaar bespreekt samen met de instelling een lijst met kinderen op het KDC/MKD.
 - Bij een eerste beroep op vrijstelling stuurt de instelling de ouders een brief, waarin staat dat ouders gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om via de instelling een beroep te doen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht. Ook worden de ouders geïnformeerd over de mogelijkheid om een advies via de GGD te krijgen. In dat geval gaat de procedure in zoals geformuleerd bij punt 2.
 - De leerplichtambtenaar vraagt de arts, (ortho)pedagoog of psycholoog van de instelling om een advies te geven over de voortgang van het kind. Het advies gaat over de duur van de vrijstelling; voor de duur van de leerplicht/kwalificatieplicht (tot 18 jaar) of voor een schooljaar.

- De leerplichtambtenaar stuurt een bevestiging naar de ouders en een kopie aan het KDC/MKD. In de bevestigingsbrief wordt de volgende zin opgenomen: *De vrijstelling wordt telkens voor een periode van een schooljaar verleend. De verlenging vindt stilzwijgend plaats op basis van een advies van een arts van het KDC, tenzij de arts adviseert dat uw kind geschikt is om onderwijs te volgen aan een school. In dit laatste geval wordt de vrijstelling niet verlengd en dient u uw kind in te schrijven op een voor hem/haar geschikte school.*
- Indien een verlenging van de vrijstelling nodig is, dan overlegt de leerplichtambtenaar met de arts, (ortho)pedagoog of psycholoog van de instelling over de voortgang van het kind en bevestigt de vrijstelling indien nodig opnieuw (zonder ouders onnodig te benaderen). In de bevestigingsbrief moet worden toegevoegd dat indien wenselijk de ouders meer informatie kunnen krijgen over dit besluit.
- De leerplichtambtenaar en de instelling hebben minimaal twee keer per jaar een evaluatie.

Artikel 5 sub b

Als de ouders/verzorgers zich beroepen op deze vrijstellingsgrond, dan moeten ze een verklaring afleggen over hun bedenkingen. De leerplichtambtenaar stelt vast of de kennisgeving voldoet aan de eisen van de Leerplichtwet. Die eisen houden het volgende in:

- De kennisgeving bevat de verklaring dat ouders overwegende bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs op alle scholen of instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, binnen redelijke afstand van de woning. De Leerplichtwet beschrijft niet wat een "redelijke afstand" is. Ingrado (een vereniging met al leden de afdelingen leerplicht van de gemeenten en de RMC regio's) hanteert 5 km voor het primair onderwijs en 20 km voor het voortgezet onderwijs.
- Ouders moeten een motivatie geven waarom zij bedenkingen hebben (o.b.v. recente jurisprudentie).
- Als de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, moet de kennisgeving gelden voor alle in aanmerking komende scholen binnen Nederland.
- De leerplichtambtenaar neemt kennis van de vrijstelling van inschrijving als ouders tijdig melden via het kennisgevingsformulier, controleert dit periodiek en verwerkt dit in het werklogboek in ERISA.
- Op grond van deze vrijstelling dient de leerplichtambtenaar binnen 2 weken een melding te doen aan de Arbeidsinspectie, als de jongere 16 jaar of ouder is middels het meldingsformulier (model LE 3/1995). Dit wordt ook in ERISA opgenomen.

Artikel 5 sub c

Met een 'schoolverklaring buitenland' kan het kind op grond van dit artikel maximaal één jaar vrijstelling krijgen. In Amsterdam gaan we er vanuit dat een kind dat langer dan één jaar in het buitenland naar school gaat daar ook woont. Volgens de GBA-wetgeving (artikel 68 GBA) moet je je uitschrijven als het hoofdverblijf (langer dan 8 maanden) in het buitenland is.

Artikel 5a

Er zijn twee specifieke situaties, waarin ouders op basis van hun beroep een beroep tot vrijstelling van inschrijving kunnen doen: als de ouders het beroep kermisexploitant of circusmedewerker uitoefenen. Werken beide ouders of werkt een van de ouders als kermisexploitant of als circusmedewerker, dan geldt van rechtswege (besluit vrijstelling leerplicht trekkende bevolking, artikel 1) vrijstelling van geregeld schoolbezoek voor de maanden maart tot en met oktober.

- De eerste voorwaarde daarbij is dat allebei de ouders tijdens die periode rondreizen en hun kind of kinderen met hen meereizen.
- Een tweede voorwaarde is dat de afstand tussen de standplaats en de standplaats van een 'rijdende school' groter is dan vijf kilometer.

Op deze vrijstelling kunnen ouders een beroep doen tot en met het schooljaar waarin het kind de leeftijd van 14 jaar bereikt. De Stichting Rijdende School verzorgt het onderwijs aan kinderen van kermisexploitanten en circusmedewerkers. Zij doet dit door gebruik te maken van schoolwagens, minischolen, individuele begeleiding en afstandsonderwijs.

Het formulier (kennisgevingsmodel LE 3/1995) dient te worden ingevuld door de ouders/verzorgers.

Artikel 15

Kwalificatieplichtige jongeren die een opleiding die niet onder het regulier onderwijs valt of een leerwerktraject volgen, kunnen in bijzondere omstandigheden vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs krijgen. De ouders moeten een verzoek tot vrijstelling van inschrijving indienen. Er dient dan te worden aangetoond dat het andere onderwijs een voldoende alternatief is voor een gewone school of opleiding. Uitgangspunt is dat de leerling op school is of een combinatie van school/werk volgt. In de praktijk zal dit vaak een specifieke opleiding zijn bij de werkgever. Hier moeten dus ook een stage/werkplek (met contract/loonstroken) én specifieke leerdoelen zijn voor het traject. De jongere kan dan wel uitgeschreven worden van de oude school.

Deze vrijstelling wordt tijdelijk verleend (als er een werkgeversverklaring en schriftelijke toestemming van de ouders is). De leerplichtambtenaar controleert tweemaandelijks hoe het de jongere vergaat. De leerplichtambtenaar neemt de vrijstelling op in ERISA in het werklogboek en controleert later of de vrijstelling vervalt of verlengd moet worden.

De leerplichtambtenaar neemt een besluit over de aanvraag van de ouders/verzorgers of de jongere. De ouder/verzorger kan dus in bezwaar gaan. Voor deze artikelen geldt dat een beschikking in de zin van de AWB moet worden afgegeven. In de beschikking staat tevens beschreven dat de leerplichtambtenaar de mogelijkheid heeft tot intrekking indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan door de jongere en/of ouders/verzorgers.

Uitzonderingen op de hier beschreven richtlijnen na overleg met de teammanager.

Overeenkomst absoluut verzuim onder voorwaarden

In de praktijk komt het geregeld voor dat kwalificatieplichtige jongeren gedurende een schooljaar uitvallen, bijvoorbeeld vanwege een verkeerde schoolkeuze. Scholen geven daarbij vaak aan dat het niet mogelijk is om een onderwijsprogramma te organiseren voor individuele leerlingen, nadat de jongere is uitgevallen. Veelal werken deze jongeren tot de zomervakantie en willen zij het nieuwe schooljaar gaan starten met een nieuwe opleiding.

De praktijk wijst uit dat de leerplichtambtenaar geregeld met een jongere afsprekt dat hij een vrijstelling krijgt op basis van artikel 15 LPW, indien hij een arbeidscontract en een bewijs van inschrijving voor het nieuwe schooljaar kan overleggen. Hierbij volgt de jongere geen vorm van onderwijs, wat wel een vereiste is voor een vrijstelling op basis van artikel 15.

Het lijkt erop dat er een hiaat in de Leerplichtwetgeving is en dat er geen tijdelijke vrijstelling verleend kan worden voor dit soort situaties. Hoe kunnen we hiermee omgaan?

Uitgangspunten

Er wordt uitgegaan van onderstaande uitgangspunten:

- Het gaat om jongeren die 17 jaar zijn en op een mbo-opleiding zitten (geen voortgezet onderwijs).
- Het gaat over jongeren die naar school willen, maar niet kunnen. Bijvoorbeeld omdat er geen instroommoment is.
- De school moet aan haar inspanningsverplichting gehouden worden en de jongere moet zo lang mogelijk op school ingeschreven blijven.
- Indien een jongere niet naar school gaat, moet de leerling wel uitgeschreven worden uit het mbo. De Leerplichtwet is hiermee conflicterend met het bekostigingsbesluit in het mbo.

De procedure is als volgt:

- De school wordt in eerste instantie aangesproken op haar verantwoordelijkheid dat een leerling op school dient te blijven. Dit doet de school door het geven van een aangepast lesprogramma,

bijvoorbeeld het aanbieden van een paar vakken, een stage organiseren of een traject bij het LEC bieden.

Een ander uitgangspunt is dat de school pas uitschrijft als er een andere schoolinschrijving tegenover staat. Dit kunnen ook de plusvoorzieningen zijn, School2work, School2care of Time-out.

- Als er geen mogelijkheden zijn om op school te blijven, wordt de leerplichtambtenaar gevraagd om een exitgesprek met de jongere/ouders te houden.

We onderscheiden 3 doelgroepen:

- a. Jongere die naar school wil, maar niet kan omdat er geen instroommoment is op het mbo en daarom wil gaan werken voor een korte periode.
- b. Jongere die wil werken en tegelijkertijd een andere vorm van onderwijs wil volgen.
- c. Jongere die niet naar school wil, maar alleen wil werken.

Voor iedere doelgroep is er een andere aanpak

Doelgroep a.

De 17 jarige jongere die naar school wil, maar niet kan doordat er geen instroommoment is op het mbo en wil gaan werken voor een korte periode, helpen wij door afspraken te maken binnen de absoluut verzuim (AV) procedure onder de noemer "AV-procedure voor 17 jarigen".

Gelet op de tegenargumenten bij punt 4 over de gedoogbeschikking kiezen wij voor een verscherping van de AV-procedure voor de 17 jarigen. De AV-procedure wordt aangescherpt met een "Overeenkomst absoluut verzuim onder voorwaarden". Dat betekent dat er geen verzoek hoeft worden gedaan door de ouders. De leerplichtambtenaar maakt afspraken met behulp van een plan van aanpak met de leerling/ouders en betreft school hierbij.

Daarbij worden de volgende criteria bij het maken van het plan van aanpak in acht genomen:

- Voordat een uitschrijving van de mbo-opleiding plaatsvindt, vindt er een exitgesprek plaats.
- Er moet een schoolinschrijving/aanmelding zijn voor het nieuwe schooljaar of het eerst volgende instroommoment op een mbo. Indien de inschrijfmomenten nog niet open zijn op het mbo, dan worden hierover afspraken gemaakt in het plan van aanpak.
- De jongere heeft een arbeidsovereenkomst van minimaal 28 uur in bezit (dagbesteding). Hierbij geldt het loonstrookje als bewijs.
- Er wordt afgesproken met de ouders dat zij verantwoordelijk zijn voor en een informatieplicht hebben aan de leerplichtambtenaar. Indien de jongere toch stopt met werken en thuis zit wordt conform de Leerplichtwet de ouder hiervoor verantwoordelijk gesteld.
- Er wordt aan de Sociale verzekeringsbank gemeld dat de 17 jarige jongere aan het werk is. Ouders/jongere worden geïnformeerd over de consequentie van deze melding (geen kinderbijslag).
- De duur van het Overeenkomst absoluut verzuim onder voorwaarden kan en mag niet een heel schooljaar beslaan.

De leerplichtambtenaar maakt een actie aan om de uitvoering van de Overeenkomst absoluut verzuim onder voorwaarden te monitoren iedere vier weken.

Doelgroep b.

De 17 jarige jongere die naast het werk ook een andere vorm van onderwijs volgt welke geldt als voldoende alternatief voor een gewone school of opleiding, komt in aanmerking voor vrijstelling op grond van art. 15 LPW (zie bovenstaande richtlijn).

Doelgroep c.

De 17 jarige jongere die niet naar school wil en wil werken. Gelet op alle artikelen en het belang om de startkwalificatie te behalen, wordt voor deze doelgroep gepleit voor handhaving/proces-verbaal om hierop interventies te kunnen plegen.

Overleg ouders/ verzorgers

Als het beroep mogelijk gegrond is, maar er ontbreken aanvullende verklaringen, dan krijgt de aanvrager de gelegenheid om binnen een redelijke termijn alsnog de vereiste verklaringen te overleggen. Dit wordt aangegeven in een (telefonisch) gesprek met de ouders.

Indien de leerplichtambtenaar twijfelt over de gronden bij het eerste beroep op de vrijstelling, gaat hij/zij in overleg met de ouders.

Als het om een herhaald beroep op de vrijstelling gaat hoeven de ouders/verzorgers over het algemeen niet meer gesproken te worden.

Beslissen op beroep; vrijstellen of afwijzen en controle

Als de leerplichtambtenaar vaststelt dat het beroep wél aan de eisen van de wet voldoet informeert hij de ouders/verzorgers daar over schriftelijk en deelt hen mee voor welke periode (schooljaar) de vrijstelling van de plicht tot inschrijving bestaat.

Als de leerplichtambtenaar constateert dat het beroep niet aan de wettelijke eisen voldoet, moet hij de ouders/verzorgers daar over informeren. Hij moet hen meedelen dat het gedane beroep op vrijstelling niet geldig is zodat de plicht tot inschrijven van de jongere op een onderwijsinstelling blijft bestaan. Als de ouders/verzorgers hun kind dan niet op een school inschrijven is dat direct aanleiding voor het opmaken van een proces-verbaal, en het voorleggen van het geschil aan de rechter. De leerplichtambtenaar sluit de melding dan af in ERISA.

Werkwijze kinderen die in het buitenland naar school gaan

Vier doelgroepen

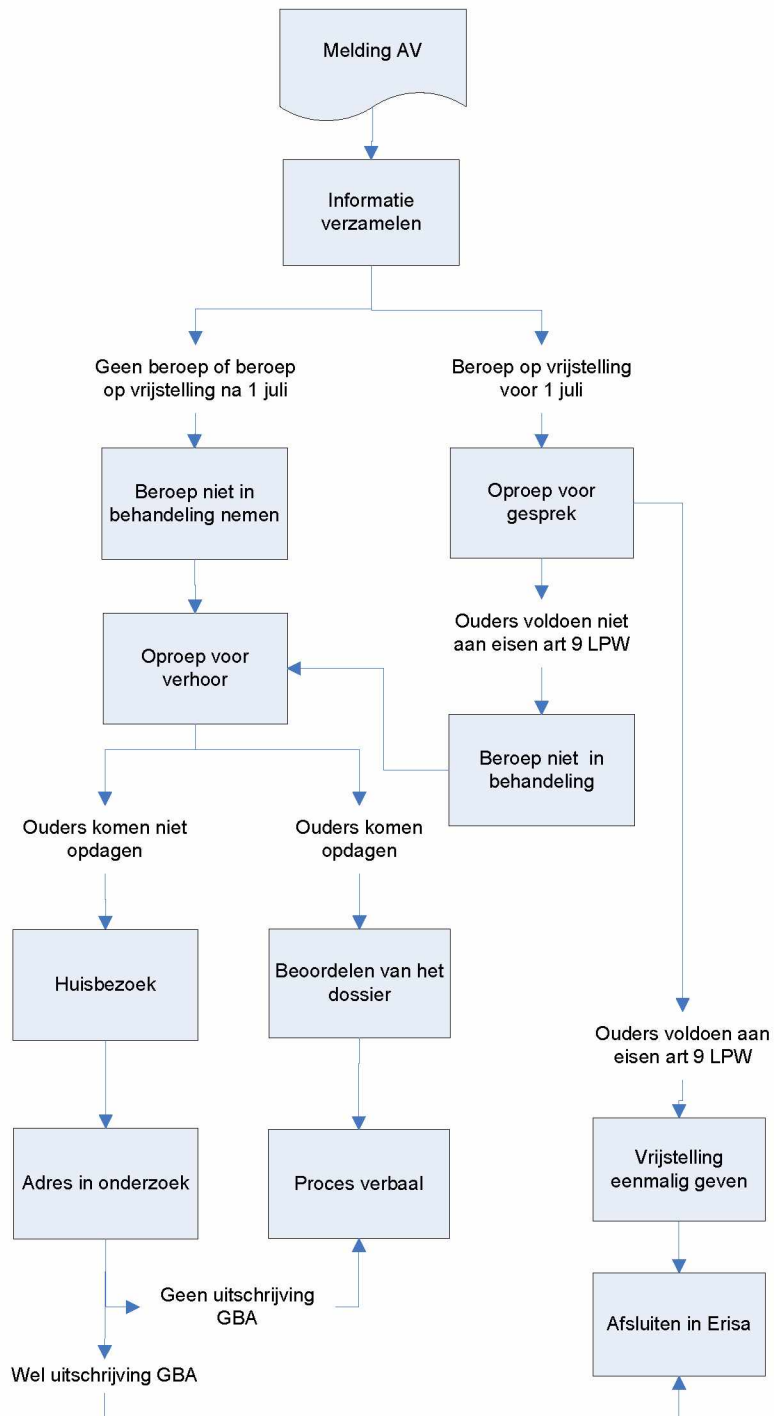
We zetten het eerder ingezette ontmoedigingsbeleid om naar een aanmoedigingsbeleid om in Nederland op school te gaan. Voor het aanmoedigingsbeleid zijn er vier doelgroepen te onderscheiden waar de leerplichtambtenaren mee te maken hebben.

Dit zijn:

1. Absoluut verzuim; eerste jaar schoolbezoek in het buitenland.
2. Absoluut verzuim; na eenmalige vrijstelling wegens schoolbezoek in het buitenland
3. Absoluut verzuim;
 - a. zonder schoolinschrijving in Nederland, vervolgens uitschrijving uit de Basis Registratie Personen (BRP) en nu zelf weer ingeschreven in de BRP.
 - b. zonder schoolinschrijving in Nederland of buitenland en geen (nieuwe) vrijstelling.
4. Melding DBI van herinschrijving in BRP na centrale aanpak

Iedere doelgroep wordt benaderd op een verschillende manier.

Absoluut verzuim; eerste jaar schoolbezoek in het buitenland

Absoluut verzuim; eerste jaar schoolbezoek in het buitenland

Beschrijving doelgroep

Het kind heeft geen schoolgeschiedenis in het buitenland, waarvoor eerder een beroep op vrijstelling is ingediend.

De ouders van deze kinderen sturen in sommige gevallen een schoolverklaring buitenland op via mail, post of fax (juni/juli). In dat geval stuurt LAS de schoolverklaring buitenland door naar leerplichtambtenaar en voegt dit in ERISA in het jongerendossier. De leerplichtambtenaar kan ook rechtstreeks van ouders een schoolverklaring buitenland ontvangen.

Melding absoluut verzuim

De leerplichtambtenaar krijgt in een melding Absoluut Verzuim in de inbox van ERISA.

De melding kan zijn binnengekomen, omdat ouders niet of niet voldoende reageren op de brief van LAS. De LAS heeft namelijk al een voorblad met een oproep voor een schoolinschrijving gestuurd voor nieuwkomers, mensen die zich opnieuw in Nederland vestigen en 5-jarigen. In ERISA is aangegeven of er al brieven e.d. naar de ouders/ leerlingen zijn gegaan. Dit kan je zien, doordat het voorblad zichtbaar is in ERISA. Indien de LAS een brief heeft verzonden, zie je alleen het adres staan.

Informatie verzamelen

De leerplichtambtenaar onderzoekt de schoolgeschiedenis van het kind. Hij onderzoekt of de jongere op een school in Nederland is ingeschreven of dat het kind in het buitenland onderwijs gaat volgen. Hiervoor wordt ERISA geraadpleegd of dit wordt achterhaald via telefonisch contact met de vorige school.

De leerplichtambtenaar doet tevens een check in Paraplu en bij de sociale verzekeringsbank (SVB). De SVB weet vaak of het gezin nog op het desbetreffende adres woont of verhuisd is naar een ander adres in binnen- of buitenland of spoorloos is verdwenen. Deze informatie dient ter voorbereiding van een zo goed mogelijke uitvoering van de vervolgstappen: een gesprek, adres in onderzoek, een huisbezoek of een proces-verbaal. Ook kijkt de leerplichtambtenaar of er voldaan is aan artikel 6 lid 2 sub b Leerplichtwet. Dit houdt in dat het beroep tijdig (voor 1 juli) is ingediend door de ouders. Als een kind 5 jaar is geworden gedurende het schooljaar dienen de ouders een beroep in één maand voordat het kind 5 jaar is geworden.

Beroep op vrijstelling voor 1 juli

Oproep voor gesprek

Indien blijkt dat *voldaan is aan het vereiste van art. 6 Leerplichtwet*, worden de ouders opgeroepen voor gesprek middels een brief (*oproep voor gesprek*). De leerplichtambtenaar voert een gesprek met de ouders en geeft aan dat de gemeente Amsterdam terughoudend is met afgeven van vrijstellingen wegens schoolbezoek buitenland. Ze worden aangemoedigd om in Nederland naar school te gaan.

Volgens artikel 9 LPW dienen de ouders een verklaring te overleggen van het hoofd van de school waaruit blijkt dat de leerling staat ingeschreven en de school regelmatig bezoekt. De ouder voldoet aan art. 9 LPW indien:

- De ouder kan aantonen dat het regulier onderwijs is. Dit kan doordat de schoolverklaring is uitgegeven door het hoofd van de instelling, met daarop tevens vermeld wanneer de schoolvakanties zijn in dat schooljaar en de verklaring in juni dat het kind de school regelmatig bezoekt. Indien er twijfels zijn bij de leerplichtambtenaar over het voldoen aan art. 9 Leerplichtwet wordt er een melding naar de SVB gedaan voor het controleren van de schoolverklaring op juistheid.
- Als de ouders niet voldoen aan art. 9 Leerplichtwet, dan wordt het beroep niet in behandeling genomen en worden ze opgeroepen voor verhoor.

Vrijstelling eenmalig geven

Als de leerplichtambtenaar vaststelt dat het beroep wél aan de eisen van de wet voldoet, zal hij de ouders/ verzorgers daar over schriftelijk informeren en hen meedelen voor welke periode (schooljaar) de vrijstelling van de plicht tot inschrijving bestaat. De leerplichtambtenaar stuurt een brief (*bevestiging van vrijstelling*) naar de ouders. De inhoud van deze brief is:

- De vrijstelling is van rechtswege ontstaan;
- De eisen waaraan de ouders moeten voldoen (schoolverklaring met de schoolvakanties en verklaring van regelmatig schoolbezoek in het buitenland);
- De mededeling dat de SVB wordt geïnformeerd over de vrijstelling.
- De mededeling dat de ouders worden verzocht om het kind uit te schrijven uit de BRP als het kind voor langere periode in het buitenland verblijft (is verplicht indien het kind naar verwachting 8 maanden of meer per jaar in het buitenland verblijft). Als zij het kind niet uitschrijven, dan geeft de leerplichtambtenaar dit door aan de afdeling Basis Informatie (BI).

Afsluiten in ERISA

De leerplichtambtenaar maakt een actie aan vóór 1 juli om te controleren of de ouders aantonen dat hun kind de school regelmatig bezoekt en voor 8 maanden na de toekenning (ongeveer 1 juli) om te controleren of het kind nog is ingeschreven in de BRP. De leerplichtambtenaar gaat verder met de doelgroep herhaald beroep op vrijstelling wegens schoolbezoek in het buitenland na 1 schooljaar. De behandelzaak wordt afgesloten in ERISA.

Geen beroep of beroep op vrijstelling na 1 juli

Beroep niet in behandeling nemen

Als de ouders geen beroep doen of de leerplichtambtenaar neemt het beroep op vrijstelling niet in behandeling, indien blijkt dat de ouders het beroep hebben gedaan, maar *niet voldoen aan de vereisten van art 6 Leerplichtwet* beroep na 1 juli of *art 9 Leerplichtwet*. De leerplichtambtenaar stuurt een brief (*beroep niet behandeling nemen /oproep voor verhoor*) waarin hij aangeeft dat het beroep niet in behandeling wordt genomen en de ouders opgeroepen worden voor verhoor.

Oproep voor verhoor

De ouder wordt opgeroepen met een aangetekende brief voor verhoor (zie hierboven) op basis van het niet voldoen aan art. 6 of art 9 Leerplichtwet. Het is belangrijk dat dit aangetekend gebeurt, omdat dit verplicht is bij een eventueel op te stellen proces-verbaal.

Beoordelen dossier

Afhankelijk van de inhoud van het verhoor en (eerder) onderzoek, bepaalt de leerplichtambtenaar wat hij verder doet. Hij heeft hierbij de volgende mogelijkheden:

- Als het beroep op vrijstelling mogelijk gegrond is, maar er ontbreken aanvullende verklaringen, dan krijgt de aanvrager de gelegenheid om **binnen 4 weken na aanvang van de school** alsnog de vereiste verklaringen te overleggen.
- Indien de leerplichtambtenaar dan alsnog de schoolverklaring bij het eerste beroep onvoldoende vindt om voor vrijstelling in aanmerking te komen, stelt de leerplichtambtenaar de ouders hiervan in kennis en maakt een proces-verbaal op naar aanleiding van de overtreding van art 6 in samenhang met artikel 9 Leerplichtwet.

Huisbezoek

Als de ouders/verzorgers en de jongere niet reageren op de oproep om bij de leerplichtambtenaar te verschijnen en na nader onderzoek, gaat de leerplichtambtenaar onaangekondigd bij hen op huisbezoek.

Adres in onderzoek

Als de leerplichtambtenaar het vermoeden heeft door het huisbezoek en/of informatie van de SVB en in Paraplu dat het kind en mogelijke andere gezinsleden niet langer op het adres wonen, meldt hij dit via het adres in onderzoek in ERISA aan de afdeling BI.

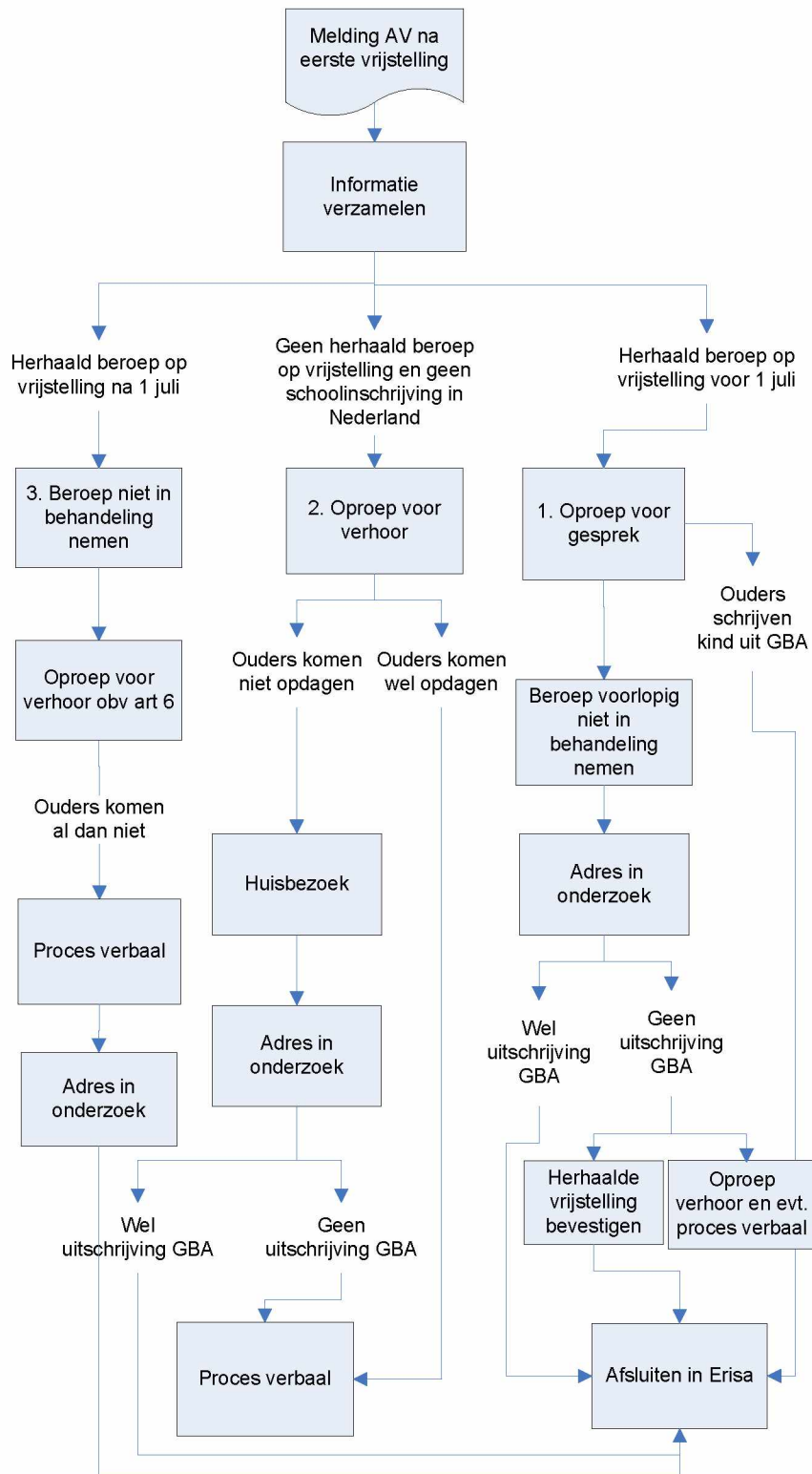
Proces-verbaal

Afhankelijk van het resultaat van het adres in onderzoek bepaalt de leerplichtambtenaar wat hij verder doet. Als hij geen nieuw adres krijgt, omdat het gezin/kind nog wel woont op het adres, dan probeert hij opnieuw contact te krijgen. Indien blijkt dat volgens de BRP het kind rechtmatig is ingeschreven, wordt proces-verbaal opgemaakt.

Afsluiten ERISA

Als het kind en mogelijke andere gezinsleden niet meer in Amsterdam wonen en het kind wordt uitgeschreven uit de BRP, sluit de leerplichtambtenaar het dossier af in ERISA.

Absoluut verzuim; na eerste vrijstelling wegens schoolbezoek in het buitenland

Melding absoluut verzuim na eerste vrijstelling wegens schoolbezoek buitenland

Met een 'schoolverklaring buitenland' kan het kind op grond van dit artikel in beginsel maximaal één schooljaar vrijstelling krijgen. In Amsterdam gaan we er vanuit dat een kind dat langer dan één schooljaar in het buitenland naar school gaat daar ook woont. Volgens de GBA-wetgeving (artikel 68 GBA) moet je je uitschrijven als het hoofdverblijf (in totaal langer dan 8 maanden per jaar) in het buitenland is.

De vrijstelling van inschrijving is verlopen en er komt een melding van absoluut verzuim in de inbox in ERISA van de leerplichtambtenaar.

Informatie verzamelen

De leerplichtambtenaar onderzoekt de schoolgeschiedenis van het kind. De leerplichtambtenaar onderzoekt of de jongere weer op een school in Nederland is ingeschreven of dat het kind in het buitenland onderwijs gaat volgen. Hiervoor wordt ERISA geraadpleegd.

De leerplichtambtenaar doet tevens een check in Paraplu en bij de sociale verzekeringsbank (SVB). De SVB weet vaak of het gezin nog op het desbetreffende adres woont of verhuisd is naar een ander adres in binnen- of buitenland of spoorloos is verdwenen. Deze informatie dient ter voorbereiding van een zo goed mogelijke uitvoering van de vervolgstappen: een gesprek, huisbezoek, adres in onderzoek of een proces-verbaal.

Er zijn drie mogelijke situaties:

Herhaald beroep op vrijstelling voor 1 juli

1. Oproep voor gesprek

Ouders hebben een *herhaald beroep op vrijstelling voor 1 juli* gedaan (artikel 6 lid 2 sub b Leerplichtwet). De leerplichtambtenaar roept de ouders op voor gesprek (*oproep voor gesprek*) en onderzoekt of leerling nog steeds in het buitenland zit. Indien blijkt dat het kind duidelijk een korte periode (< 8 maanden) onderwijs volgt in het buitenland, dan moet de ouder voldoen aan art 9 Leerplichtwet. Volgens dit artikel dienen de ouders een verklaring te overleggen van het hoofd van school waaruit blijkt dat de leerling staat ingeschreven en de school regelmatig bezoekt. De ouder voldoet aan dit artikel als:

- De ouder kan aantonen dat het regulier onderwijs is. Dit kan doordat de schoolverklaring is uitgegeven door het hoofd van de instelling, met daarop tevens vermeld wanneer de schoolvakanties zijn in dat schooljaar en de verklaring dat het kind de school regelmatig bezoekt. Indien er twijfels zijn bij de leerplichtambtenaar over het voldoen aan art. 9 Leerplichtwet wordt er een melding naar de SVB gedaan voor het controleren van de schoolverklaring op juistheid.
- De ouder kan aantonen dat het kind regelmatig naar school gaat. Dit toont de ouder aan door ieder jaar in juni een formulier (*Formulier – Regelmatig schoolbezoek van leerling in het buitenland*) te sturen waaruit blijkt dat de directeur verklaart dat het kind de school afgelopen jaar regelmatig bezocht heeft. De leerplichtambtenaar maakt een actie aan in ERISA in juni om te controleren of het formulier van de ouder is ontvangen.

Er ontstaat dan een vrijstelling van rechtswege (*bevestiging van herhaalde vrijstelling*).

Indien de ouders zich en of het kind uitgeschreven hebben, sluit de leerplichtambtenaar de behandelaak in ERISA af.

Beroep voorlopig niet in behandeling nemen

De leerplichtambtenaar neemt een herhaald beroep op vrijstelling van inschrijving op basis van artikel 5 sub c voorlopig niet in behandeling. De leerplichtambtenaar verzoekt de ouders het betrokken kind uit te schrijven uit de BRP en bevestigt het eventueel gevoerde gesprek middels een brief (*beroep op vrijstelling voorlopig niet in behandeling*). In deze brief staat ook vermeld dat de afdeling BI op de hoogte wordt gesteld van de mogelijke onrechtmatige inschrijving van het kind in de BRP.

Adres in onderzoek

Als de leerplichtambtenaar het vermoeden heeft door informatie van de SVB en in Paraplu dat de jongere en/of zijn ouders niet langer op het adres wonen, meldt hij dit via het adres in onderzoek in ERISA aan de

afdeling BI. De leerplichtambtenaar zet het adres in onderzoek en stuurt het beroep op vrijstelling mee als bewijs en de informatie verkregen via de SVB.

In ERISA wordt de volgende informatie in het veld 'reden' bij de taak 'adres onderzoeken' gezet:

- **herhalingsaanvraag art. 5 sub c:** jongere verblijft vermoedelijk langer dan acht maanden per jaar in het buitenland wegens schoolbezoek. *Het is belangrijk dat het woord: herhalingsaanvraag art. 5 sub c wordt gebruikt, omdat de afdeling BI hierop selecteert en de verkorte procedure inzet.*
- Meer informatie over de casus/situatie. De ERISA melding wordt altijd aangevuld met het beroep op vrijstelling dat geldt als bewijs en de informatie van de SVB, waaruit blijkt dat het kind in het buitenland verblijft en dus uitgeschreven moet zijn.

Afhankelijk van het resultaat van het adres in onderzoek, bepaalt de leerplichtambtenaar wat hij verder doet. Er zijn twee mogelijke resultaten n.a.v. het adresonderzoek:

Herhaalde vrijstelling toekennen

De afdeling BI heeft het adres gecontroleerd en de leerling is **niet uitgeschreven uit de GBA**, omdat gebleken is dat het kind hoofdverblijf heeft in Nederland volgens de GBA-wetgeving. De leerplichtambtenaar kan naar de afdeling BI bellen: 020 253 9155 om extra informatie op te vragen over de adrescontrole.

De leerplichtambtenaar geeft een tweede vrijstelling middels een brief (*bevestiging van herhaalde vrijstelling*). Dit is echter alleen het geval bij ouders die op gesprek zijn geweest of wanneer uit het beroep en de stukken is gebleken dat er voldaan is aan de vereisten artikel 9 Leerplichtwet. De ouders worden opnieuw geïnformeerd dat de gemeente terughoudend is met afgeven van vrijstelling wegens schoolbezoek buitenland.

Oproep voor verhoor en proces-verbaal

Als de leerplichtambtenaar geen nieuw adres krijgt, omdat het gezin/kind nog wel woont op het adres, dan probeert hij opnieuw contact te krijgen. Ouders die niet aan de vereisten voldoen van art 9 Leerplichtwet, maar hier volgens de afdeling BI rechtmatig verblijven, worden opgeroepen voor verhoor door een aangetekende brief (*herhaalde beroep niet in behandeling /oproep voor verhoor*).

Afhankelijk van de inhoud van het verhoor en (eerder) onderzoek, bepaalt de leerplichtambtenaar wat hij verder doet. Hij heeft hierbij de volgende mogelijkheden:

- Als het beroep op vrijstelling mogelijk gegrond is, maar er ontbreken aanvullende verklaringen, dan krijgt de aanvrager de gelegenheid om **binnen 4 weken na aanvang van het schooljaar** alsnog de vereiste verklaringen te overleggen.
- Indien de leerplichtambtenaar dan als nog de schoolverklaring onvoldoende vindt om voor vrijstelling in aanmerking te komen, stelt de leerplichtambtenaar de ouders hiervan in kennis en maakt een proces-verbaal op naar aanleiding van de overtreding van art. 9 Leerplichtwet.

Afsluiten in ERISA

De afdeling BI heeft het adres gecontroleerd en de leerling is **wel** uitgeschreven uit de GBA. Het dossier wordt afgesloten.

Geen herhaald beroep op vrijstelling en geen schoolinschrijving in Nederland

2. Oproep voor verhoor

Er is geen beroep op vrijstelling en geen schoolinschrijving in Nederland en het kind heeft het afgelopen schooljaar wel een school in het buitenland bezocht. De ouders worden opgeroepen voor verhoor op basis van absoluut verzuim. De brief moet aangetekend verstuurd worden (*oproep voor verhoor/ geen beroep op vrijstelling*).

Er zijn twee mogelijke uitkomsten naar aanleiding van de verzonden brief:

Proces-verbaal

De ouder **komt** op verhoor. De leerplichtambtenaar constateert dat er geen beroep is gedaan op vrijstelling en het kind niet is uitgeschreven. Er wordt proces-verbaal opgemaakt wegens absoluut verzuim en het niet voldoen aan de vereisten van art. 6 art. 9 Leerplichtwet, indien zij in het buitenland verblijven.

Huisbezoek

De ouder **komt niet** opdagen voor verhoor. De leerplichtambtenaar doet een huisbezoek en geeft alle verkregen informatie door via een terugmeldformulier van de BRP. Het gaat bij deze controle niet alleen om de situatie van het kind, maar ook om de ouders. Door toevalsbewijs kan je ook kijken of de ouders die op dat adres wonen vertrokken zijn naar het buitenland of verhuisd zijn. Als dat het geval is, moet hierover gerapporteerd worden in het verslag van het huisbezoek eventueel aangevuld met bewijsstukken. Bij voorkeur wordt het land waarnaar toe persoon/personen vertrokken zijn vermeld op het terugmeldformulier. Dit heeft als voordeel dat ze niet opgenomen zijn als vertrokken naar onbekend, maar naar een bij naam genoemd land. Als de ouder niet thuis is, wordt een brief (*aankondiging van adres in onderzoek*) achtergelaten.

Adres in onderzoek

Als de leerplichtambtenaar het vermoeden heeft door het huisbezoek en/of informatie van de SVB en in Paraplu dat de personen niet langer op het adres wonen, meldt hij dit via het adres in onderzoek in ERISA aan de afdeling BI. In ERISA wordt de volgende informatie in het veld 'reden' bij de taak 'adres onderzoeken' gezet:

- **herhalingsaanvraag art. 5 sub c:** jongere verblijft vermoedelijk langer dan acht maanden in het buitenland wegens schoolbezoek. *Het is belangrijk dat het woord: herhalingsaanvraag art. 5 sub c gebruikt, omdat de afdeling BI hierop selecteert en de verkorte procedure inzet.*
- Meer informatie over de casus/situatie.
- De ERISA melding wordt altijd aangevuld met het terugmeldformulier van de afdeling BI. Hierin doet de leerplichtambtenaar zo uitgebreid mogelijk verslag van de feitelijke (woon-)situatie van betrokkene en ouders op het adres. Ook de informatie van de SVB, waaruit blijkt dat het kind in het buitenland verblijft en dus uitgeschreven moet zijn wordt meegezonden. Het terugmeldformulier wordt per email verzonden aan het terugmeldpunt van de afdeling BI via het mailadres terugmelding@dpg.amsterdam.nl. Zet het A-nummer ook in het onderwerp bij de verzending van de mail. Dit A-nummer staat in ERISA op het voorste blad van het jongerendossier, direct boven het burgerservicenummer van de jongere. Dit A-nummer gebruikt de afdeling BI om de bijlagen te koppelen met het adres in onderzoek via ERISA/LAS. De afdeling BI baseert haar besluit voor een groot deel op de door de leerplichtambtenaar verstrekte informatie. De leerplichtambtenaar mag alle benodigde gegevens aan de afdeling BI overhandigen voor het onderzoek.
- Indien er na het adresonderzoek nog afwijkingen zijn met GBA gegevens, dan dient de leerplichtambtenaar dit terug te melden aan de afdeling BI via terugmelding@dpg.amsterdam.nl.

Er zijn twee mogelijke resultaten naar aanleiding van het adresonderzoek:

Proces-verbaal

De afdeling BI heeft het adres gecontroleerd en heeft de leerling **niet** uitgeschreven uit de BRP, omdat hij voldoet aan de GBA-wetgeving. De leerling houdt dus zijn hoofdverblijf in Nederland. De leerplichtambtenaar maakt proces-verbaal op wegens absoluut verzuim en het niet voldoen aan de vereisten van art. 6 en art 9 Leerplichtwet.

Afsluiten in ERISA

De afdeling BI heeft het adres gecontroleerd en de leerling is **wel** uitgeschreven uit de BRP. Het dossier wordt afgesloten in ERISA.

Herhaald beroep op vrijstelling na 1 juli

3. Beroep niet in behandeling nemen

Ouders hebben een *herhaald beroep op vrijstelling na 1 juli* gedaan (artikel 6 lid 2 sub b LPW).

De leerplichtambtenaar neemt het beroep niet in behandeling, omdat het beroep na 1 juli is gekomen.

Oproep voor verhoor

De leerplichtambtenaar roept de ouders op voor verhoor per aangetekende brief (*herhaald beroep niet in behandeling en oproep voor verhoor*) en onderzoekt of leerling nog steeds in het buitenland zit. De ouders verschijnen al dan niet op het verhoor.

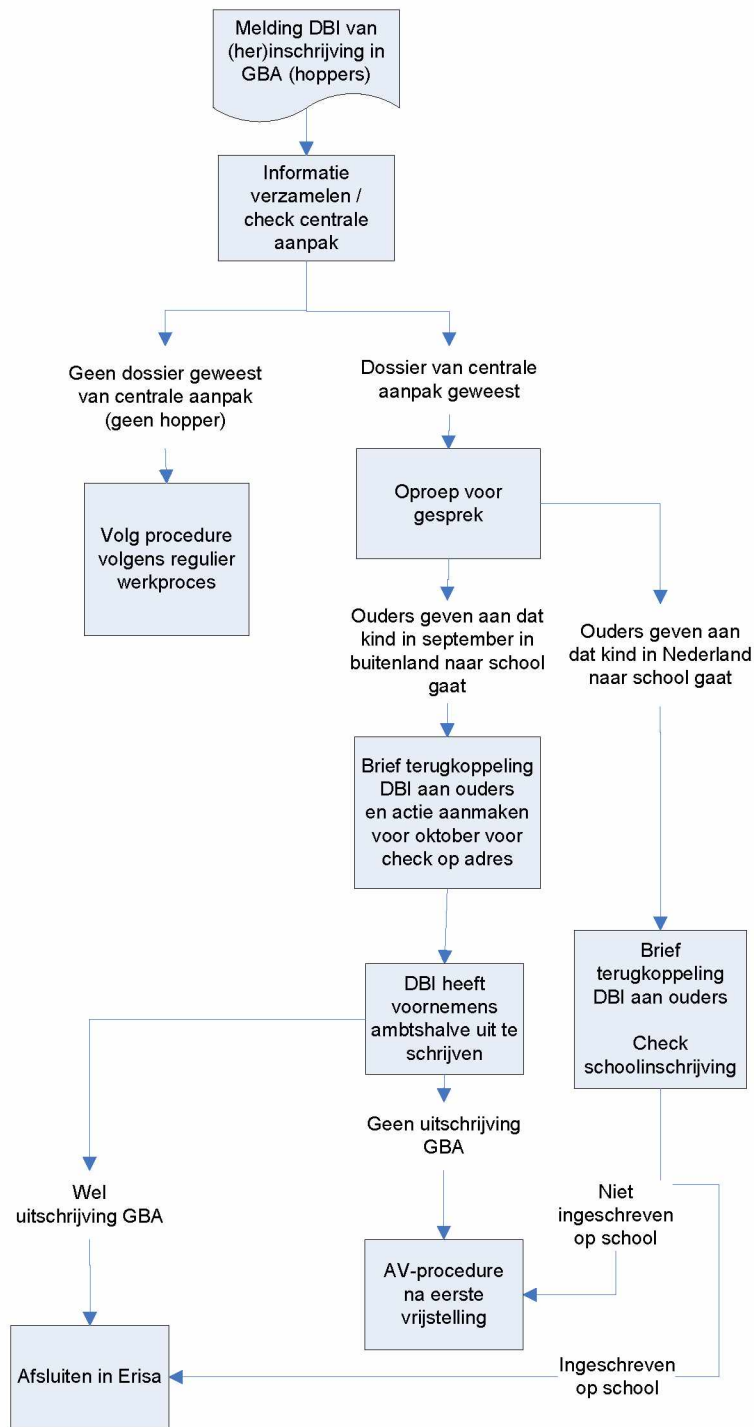
Proces-verbaal

De leerplichtambtenaar maakt proces-verbaal op, vanwege het te laat indienen van een herhaald beroep op vrijstelling van inschrijving op basis van artikel 5 sub c, artikel 6 Leerplichtwet.

Adres in onderzoek

Tevens worden de ouders verzocht hun kind uit te schrijven uit de BRP. De leerplichtambtenaar zet het adres in onderzoek op basis van het vermoeden dat het kind langer dan 8 maanden per jaar in het buitenland verblijft en stuurt het beroep op vrijstelling mee als bewijs naar de afdeling BI. De behandelaak wordt afgesloten in ERISA.

Melding afdeling BI van herinschrijving in BRP na centrale aanpak

Melding afdeling BI van herinschrijving in BRP na centrale aanpak (hoppers)

Indien een gezin welke een vrijstelling heeft gehad vanaf het schooljaar 2009-2010, een jaar uitgeschreven uit de BRP is geweest en nu weer terug komt om zich in te schrijven in Nederland zich meldt bij de afdeling BI, en als ouders aangeven dat het kind langer dan vier maanden in Nederland gaat verblijven, dan geeft de afdeling BI het gezin een brief mee met daarin de procedure en de gegevens van de contactpersoon vanuit Leerplicht.

Informatie verzamelen / check centrale aanpak

De contactpersoon vanuit Leerplicht kijkt naar schoolhistorie van het gezin. Indien het gezin tot de bovengenoemde doelgroep behoort, verwijst hij het gezin door naar het team waar het gezin woont.

Oproep voor gesprek

Het team van het stadsdeel waar het gezin zich wil inschrijven nodigt het gezin uit voor een gesprek. Er zijn twee mogelijke uitkomsten.

- Indien de ouders bereid zijn om hun kind op een school in te schrijven in Nederland het komende schooljaar, dan vermeldt de leerplichtambtenaar dit in de brief voor de ouders, die bij de afdeling BI deze brief afgeven. Op basis van deze brief vindt inschrijving in de BRP bij de afdeling BI plaats. De leerplichtambtenaar controleert in september de schoolinschrijving van het kind en maakt een actie aan in ERISA.
- Indien de ouders aangeven in september terug te keren naar het buitenland en de kinderen niet inschrijven op een school in Nederland, dan vermeldt de leerplichtambtenaar dit in de brief voor de ouders. De ouders geven de brief bij de afdeling BI af. Het kan hierbij om twee type gezinnen gaan.
 - Een gezin dat aangeeft bij de inschrijving dat de periode van verblijf in Nederland korter is dan 4 maanden.
 - Een gezin dat aangeeft dat de periode van inschrijving langer is dan 4 maanden. Bij langer dan vier maanden moet de afdeling BI het kind inschrijven.

Absoluut verzuim procedure herhaalde vrijstelling

Indien blijkt na de verkorte procedure dat het gezin niet is uitgeschreven of als blijkt dat het kind in september niet ingeschreven staat op een school in Nederland, dan volgt alsnog de absoluut verzuim procedure na eerste vrijstelling schoolbezoek buitenland (zie regulier werkproces).

Afsluiten in ERISA

De afdeling BI heeft de verkorte procedure uitgevoerd en de leerling is **wel** uitgeschreven uit de BRP. Het dossier wordt afgesloten in ERISA.